

2*0A315

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019

(Regulation 2015-16)

Paper-I: Learning, Teaching and Assessment

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Define Learning and write concept formation.
అభ్యాసనను నిర్వచించి, భావన నిర్మాణమును వ్రాయండి.
2. Write implications for classroom teaching and learning.
తరగతి బోధన మరియు అభ్యాసాలకు సంబంధించిన ఇంప్లికేషన్స్ గురించి వ్రాయండి.
3. Describe Thinking and problem solving. ఆలోచన మరియు సమస్య పరిష్కారమును వివరించండి.
4. Write the maxims of teaching. బోధన యొక్క సిద్ధాంతములను వ్రాయండి.
5. Explain leadership role of teacher in classroom.
తరగతి గదిలో టీచర్ యొక్క నాయకత్వ పాత్రను వివరించండి.
6. What is the difference between "Assessment of learning" and "Assessment for learning"?
అభ్యాసనం యొక్క అంచనాకు మరియు అభ్యాసనం కొరకు అంచనాకు మధ్యగల తేడాలను తెల్పుము.
7. Explain formative and summative evaluation.
ఫార్మాటివ్ మరియు సమ్మేటివ్ మూల్యాంకనమును వివరించండి.
8. Write definition and types of perception.
ప్రత్యక్షము యొక్క నిర్వచనము మరియు రకములను వివరించండి.
9. Write the stages of learning. అభ్యాసనము యొక్క దశలను వ్రాయండి.
10. Explain open ended and close ended assessment items.
ఓపెన్ ఎండెడ్ మరియు క్లోజ్ ఎండెడ్ అంచనాలను తెల్పుము.
11. Explain the use of curriculum based measurement.
పాఠ్య ప్రణాళిక ఆధారిత కొలతల యొక్క ఉపయోగాలను వ్రాయండి.
12. Write sensory process. జ్ఞానేంద్రియాల ప్రక్రియను వ్రాయండి.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.

13. Explain theories of Intelligence. ప్రజ్ఞ యొక్క సిద్ధాంతమును వివరించండి.
(a) Two-factor ద్వికారక సిద్ధాంతము (b) Multifactor బహుకారక సిద్ధాంతము
14. Explain stages of teaching. బోధన దశలను వివరించండి
15. Define motivation and write the Maslow's theory.
ప్రేరణను నిర్వచించి మాస్ లోవ్ సిద్ధాంతమును వివరించండి.
16. Critically examine current examination practices and give suitable suggestions.
ప్రస్తుత పరీక్షా విధానాలను విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించి తగిన సూచనలను ఇవ్వండి.

2*0A415-1

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019

(Regulation 2015-16)

Paper-II: Pedagogy of Teaching Science

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Explain the importance and value of Science.
విజ్ఞాన శాస్త్రము యొక్క విలువ మరియు ప్రాముఖ్యతను తెలుపుము.
2. Write the objectives of science.
విజ్ఞాన శాస్త్రము యొక్క లక్ష్యములను తెలుపుము.
3. What are the guidelines for conducting pedagogy analysis?
బోధన విశ్లేషణను నిర్వహించడము కొరకు గల మార్గదర్శకాలను తెలుపుము.
4. What are the aims of teaching science. విజ్ఞాన శాస్త్ర బోధన యొక్క ఉద్దేశములను తెలుపుము.
5. Discuss the need and importance of projects in teaching of science.
విజ్ఞాన శాస్త్ర బోధనలో ప్రాజెక్టుల యొక్క అవశ్యకత మరియు ప్రాముఖ్యతను చర్చించుము.
6. Write about Computer Assisted Learning (CAL).
కంప్యూటర్ సహాయక అభ్యాసనను గూర్చి తెలుపుము.
7. Write the advantages and limitations of "Lecture Method".
ఉపన్యాస పద్ధతి యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు పరిమితులను వ్రాయండి.
8. Write the classifications of teaching aids.
బోధనోపకరణాల వర్గీకరణను తెలుపుము.
9. What are the tools and techniques for summative assessments?
సమ్మేటివ్ అసెస్మెంట్ యొక్క పరికరములు మరియు పద్ధతుల గురించి తెలుపుము.
10. Write the significance of Comprehensive and Continuous Evaluation (CCE).
సమగ్ర నిరంతర మూల్యాంకనము యొక్క ప్రాముఖ్యతను గూర్చి వ్రాయుము.
11. List out fine activities which the student can conduct as part of their 'Science Club' activity.
సైన్స్ క్లబ్ యాక్టివిటీ క్రింద విద్యార్థి నిర్వహించదగిన ఏవైనా ఐదు అక్టివిటీలను తెలుపుము.
12. Distinguish between Tactile model and Visual model.
టాక్ టైల్ మోడల్ మరియు విజువల్ మోడల్ కు గల భేదమును తెలుపుము.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.

13. Explain the impact of Science with Special reference to issue related to environment and industrialization.
పర్యావరణము మరియు పారిశ్రామికీకరణకు సంబంధించి విశేషమైన సూచనలతో సైన్స్ ప్రభావము గురించి వివరించండి.
14. Prepare a Blue Print for any unit for conducting an achievement test.
విజ్ఞాన శాస్త్ర పాఠ్య పుస్తకము నుండి ఏదైనా ఒక యూనిట్ ను సాధన పరీక్ష నిర్వహించుటకు బ్లూ ప్రింట్ తయారు చేయుము.
15. Explain NRT and CRT. NRT మరియు CRTని వివరించండి.
16. Prepare a lesson plan for any lesson of your choice for 9th class science text book.
9వ తరగతి విజ్ఞాన శాస్త్ర పాఠ్య పుస్తకములోని ఏవైనా ఒక పాఠ్యాంశమును తీసుకుని పాఠ్యప్రణాళికను వివరించండి.

2*0A415-2

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019

(Regulation 2015-16)

Paper-III: Pedagogy of Teaching Mathematics

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Explain the contributions of Srinivasa Ramanujan to the field of Mathematics.
శ్రీనివాస రామానుజన్ గణిత రంగానికి చేసిన సేవలను వివరింపుము.
2. How the teaching of History of Mathematics is useful to a teacher?
గణిత శాస్త్ర చరిత్ర గణిత శాస్త్ర ఉపాధ్యాయులకు ఏ విధంగా ఉపయోగపడును?
3. Write the specifications of the objective 'Application'.
వినియోగము అను లక్ష్యమునకు సంబంధించిన స్పష్టికరణలను వ్రాయుము.
4. What are the aims of teaching mathematics at secondary level?
'సెకండరీ' మాధ్యమిక స్థాయిలో గణిత శాస్త్ర బోధన ఉద్దేశ్యాలు వ్రాయుము.
5. Write any six concepts from branch algebra. బీజ గణితం నుండి ఏవేని ఆరు భావనలు వ్రాయండి.
6. Write about Abacus and Dominos. అబాకస్ మరియు డోమినోలను గూర్చి వ్రాయుము.
7. Suggest enhancement programs to disability students in mathematics.
గణితంలో ప్రత్యేక ప్రతిభావంతులకు మెరుగుపరచు కార్యక్రమాలను వ్రాయుము.
8. Explain the steps to pedagogical analysis. బోధనా విశ్లేషణ సాధనాలను వ్రాయుము.
9. Explain unit plan. యూనిట్ ప్రణాళికను వివరించండి.
10. Compare inductive and deductive approaches. ఆగమన మరియు నిగమన ఉపయోగములను వివరించండి.
11. Describe the process of evaluation in schools. పాఠశాలలో మూల్యంకన ప్రక్రియను వివరింపుము.
12. Write a short note on brain storming. మేధో మధనం గురించి క్లుప్తంగా వ్రాయండి.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 5 pages.

13. Discuss about Bloom's Taxonomy of Educational objectives with examples along with its limitations.
బ్లూమ్స్ విద్యా లక్ష్యాల వర్గీకరణమును ఉదాహరణలతో చర్చించి, దాని యోగ్యతలను మరియు పరిమితులను తెల్పుము.
14. Explain the special aids and appliances for children with disabilities in teaching mathematics.
వైకల్యంగల విద్యార్థుల గణిత బోధనకు ఉపయోగించే పరికరాలు మరియు ఉపకరణాలను వివరింపుము.
15. Prepare a scholastic achievement test with the help of weightage tables and blue print.
భార పట్టికలు మరియు బ్లూ ప్రింట్ సహాయంతో సాధన నికషను తయారు చేయండి.
16. Describe problem solving method with an example.
సమస్య పరిష్కరణ పద్ధతిని ఒక ఉదాహరణతో వివరించండి.

2*0A415-3

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019

(Regulation 2015-16)

Paper-IV: Pedagogy of Teaching Social Science

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. State the differences between Social Sciences & Social Studies.
సాంఘికశాస్త్రము మరియు సామాజిక శాస్త్రమునకు మధ్యగల తేడాలను తెలుపుము.
2. State the aims and objectives of teaching social science to children with disabilities.
వైకల్యము కలిగిన పిల్లలకు సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలోని ఉద్దేశ్యాలు మరియు లక్ష్యాలను వ్రాయుము.
3. What do you mean by curriculum? How curriculum is organised at school level?
కరికులమ్ అనగానేమి? పాఠశాల స్థాయిలో కరికులమ్ ను ఏ విధంగా వ్యవస్థీకరించాలి?
4. What is the need and importance of a lesson plan to a teacher teaching to child with disabilities?
వైకల్యము కలిగిన పిల్లలకు బోధించు ఉపాధ్యాయునికి పాఠ్య పథకము యొక్క అవసరము మరియు ఆవశ్యకత ఎట్టిది?
5. What is a method? How many types of methods are there in teaching social science?
ఉపగమము/పద్ధతి అనగానేమి? సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో ఎన్ని ఉపగమాలు ఉన్నాయి.
6. Write a short notes on field trip and Role Play techniques of teaching social studies.
సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో క్షేత్ర పర్యటన మరియు (రోల్ ప్లే) పాత్ర పోషణ గురించి క్లుప్తంగా వివరింపుము.
7. Explain the purpose of evaluation in social science.
సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో మూల్యాంకనము యొక్క ఆవశ్యకతను వివరింపుము.
8. Explain in detail about the concept of CCE pattern. CCE ప్యాట్రన్ అను భావన గురించి వివరంగా వివరింపుము.
9. State the steps involved to solve a problem in action research.
సమస్య పరిష్కారంలో చర్యత్మక పరిశోధనలోని వివిధ దశలను గూర్చి వ్రాయుము.
10. Explain the concept professional portfolio/teaching journal.
ప్రోఫెషనల్ పోర్ట్ ఫోలియో / పత్రికా బోధన అను భావన గురించి వివరింపుము.
11. Explain how power point presentation is very useful for teaching children with disabilities.
వైకల్యము కలిగిన పిల్లలకు బోధనలో పవర్ పాయింట్ ప్రెజెంటేషన్ ఉపయోగం గురించి వివరింపుము.
12. Explain the differences between diagnostic testing and enrichment techniques for children with disabilities.
వైకల్యము కలిగిన పిల్లలకు బోధనలో డయాగ్నోస్టిక్ అంచన మరియు అభివృద్ధి పథకాల బేధముల గురించి వ్రాయుము.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 5 pages.

13. What do you mean by Instructional Planning? State its need and importance in planning a lesson for children with disabilities.
ఇన్స్ట్రక్షనల్ ప్రణాళిక అనగానేమి? వైకల్యము కలిగిన పిల్లలకు బోధనలో ప్రణాళిక అవసరము మరియు ఆవశ్యకత గురించి వ్రాయుము.
14. Explain about project method. ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి గురించి వివరింపుము.
15. Explain about different types of Audio-Video aids of instructional material for teaching social sciences.
సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో వినియోగించు వివిధ రకాలైన దృశ్య-శ్రవణ పరికరాలను గురించి వివరింపుము.
16. Explain the tools and techniques of CCE pattern.
CCE ప్యాట్రన్ యొక్క పరికరాలు మరియు పద్ధతుల గురించి వివరింపుము.

- भाग-अ (8×6=48)
- I निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी आठ प्रश्नों के उत्तर 1/2 पृष्ठों में लिखिए। (8×6=48)
- भाषा- शिक्षण के सूत्र क्या-क्या हैं? उदाहरणों द्वारा स्पष्ट करें।
  - भाषा- शिक्षण में दृश्य- श्रव्य उपकरणों का क्या-क्या महत्व है?
  - साहाय्यिक सूत्रों पर हिन्दी पाठ्यक्रम की जिम्मेदारी का आकलन कीजिए।
  - पाठ- योजना का परिचय, उपयोग और महत्व के बारे में लिखें।
  - सतत एवं व्यापक मूल्यांकन का संरक्षण और महत्व के बारे में लिखें।
  - अनुवर्ती विवरण की आवश्यकता के बारे में लिखें।
  - गद्य- शिक्षण एवं पद्य- शिक्षण में क्या अन्तर है? पूर्णतया स्पष्ट कीजिए।
  - संस्कार वाचन और मौन वाचन के बारे में लिखें।
  - कक्षागत पाठ्यसहायता गतिविधियों का संक्षिप्त विवरण दीजिए।

10. व्याकरण बिंदु के विदियों के बारे में लिखिए ।

12. संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए ।

(अ) कान्धूलर

(आ) श्यामपट्ट

(इ) हेनरिनी और फेटिकोलिया

11. किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए । (2x16 = 32)

13. पद्य बिंदु का अर्थ, उद्देश्य एवं विधियाँ लिखिए ।

14. इकाई - योजना का अर्थ, इसका महत्व और निर्माणविधि के बारे में लिखिए ।

15. विद्यार्थियों की अधिगम समस्याओं के निदान और समाधान के लिए क्रियात्मक अनुसंधान का प्रयोग ।

16. भाषा प्रयोगशाला क्या है । भाषा अधिगम में भाषा प्रयोगशाला के प्रयोग की विधि और समीक्षा के बारे में लिखिए ।

2*0A515-5

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019
(Regulation 2015-16)

Paper-VI: Pedagogy of Teaching English

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Write about Cognitive Academic Language Proficiency (CLAP).
2. Explain the principles of English language Teaching.
3. What is Instructional Planning? Explain its need.
4. Enlist the aims and objectives of teaching English at primary level.
5. What is the procedure of Unit Planning?
6. Distinguish between an approach and a method.
7. Differentiate between Translation method and Direct method.
8. How do you use films and filmstrips for teaching English? Explain with an example.
9. How do you test language skills with reference to vocabulary?
10. Write a short note on enrichment measures.
11. What are the uses of Instructional material?
12. What are the principles of Bilingual method?

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 5 pages.

13. Discuss different evaluation tools for children with disabilities.
  14. How do you develop four basic language skills? Illustrate your answer.
  15. Describe testing of language skills and language elements.
  16. Discuss the concept and need of evaluation.
-

2*0B615

B.Ed. Special Education (MR/HI) (II Semester) Examinations - June, 2019

(Regulation 2015-16)

Paper-VII: Inclusive Education

Time : One and Half hours

Maximum Marks: 40

Section-A

(4x6=24)

Answer any FOUR questions. Each question carries 6 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. What do you mean by Segregation, Integration and Inclusion?
ప్రత్యేక, సమీకృత మరియు సహిత అన్న పదాలను వివరింపుము.
2. How do you address diversity in classrooms?
తరగతి గది భిన్నత్వాన్ని ఎలా అధిగమించగలవు?
3. Explain about UNCPRD-2006. UNCPRD-2006ని గూర్చి వివరింపుము.
4. Discuss about suitable Educational programmes for gifter children.
మేధావంతులకు సరియగు విద్యా కార్యక్రమాలను వివరింపుము.
5. Differentiate between alternate teaching and team teaching.
ఆల్టర్నేట్ టీచింగ్ మరియు టీం టీచింగ్ మధ్య గల భేదాలను తెలుపుము.
6. What are the responsibilities of stakeholders of Inclusive Education?
సహిత విద్య స్టేక్ హోల్డర్స్ ల బాధ్యతలు ఏవి?

Section-B

(1x16=16)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.

The candidate is expected to answer in about 5 pages.

7. Write about RCI Act-1992.
RCI Act-1992 గూర్చి వ్రాయుము.
8. How do you mobilize family support and community involvement for the success in Inclusive Education?
సహిత విద్యలో విజయానికేగాను కుటుంబ బాధ్యతను మరియు సామాజిక పాత్రను ఎలా పెంపొందించగలవు?

Paper-VIII: Curriculum Designing, Adaptation and Evaluation

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Explain the concept and types of curriculum.
విద్యా ప్రణాళిక యొక్క భావన మరియు రకాలను వివరించుము.
2. What are the curricular needs of children with hearing impairment in non-scholastic areas?
నాన్-స్కూలస్టిక్ అంశాలలో వినికీడి లోపం గల పిల్లల యొక్క విద్యా ప్రణాళిక అవసరములు ఏవి?
3. Write the pre-requisites for developing reading skills.
పఠన నైపుణ్యాలను పెంపొందించుటకు తగిన పూర్వ ఆవశ్యకతలు వ్రాయుము.
4. Explain different types of reading skills.
వివిధ రకాల పఠన నైపుణ్యాలను వివరించుము.
5. Write about the principles in curricular adaption. కరిక్యులర్ అనుసరణీయత సూత్రాలను గూర్చి వ్రాయుము.
6. Explain the component and types of writing. లేఖనంలో గల అంశాలు మరియు వాటి రకాలను వివరించుము.
7. Write about the curriculum at vocational level. ఔద్యోగిక స్థాయిలో కరిక్యులమ్ గూర్చి వ్రాయుము.
8. Explain different types of adaptations in curriculum for HI.
వినికీడి లోపం గల పిల్లల కరిక్యులమ్ లో తగిన వివిధ రకాల అనుసరణీయతలను వివరించుము.
9. Discuss various adaptations required for pre-school children with HI
పూర్వ ప్రాథమిక స్థాయిలోని శ్రవణ వైకల్యంగల పిల్లలకు అవసరమైన వివిధ అనుసరణీయతలను చర్చించుము.
10. Explain the concept of curriculum evaluation. కరిక్యులమ్ యొక్క మూల్యంకనము అను భావనను వివరించుము.
11. What are the factors associated with curricular evaluation?
కరిక్యులర్ మూల్యంకనమునకు సంబంధించిన కారకములు ఏవి?
12. Write the tools for curricular evaluation. కరిక్యులర్ మూల్యంకనమునకు తగిన సాధములను గూర్చి వ్రాయుము.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 5 pages.

13. Explain the steps in developing curriculum and challenges of developing curriculum for inclusion.
కరిక్యులమ్ తయారీలోగల సోపానాలను వివరించి, సహిత పాఠశాల కరిక్యులమ్ తయారీలో ఎదుర్కొనే సవాళ్ళను వ్రాయుము.
14. Explain the meaning, types and process of curriculum adaption.
కరిక్యులమ్ అనుసరణీయత యొక్క అర్థము, వాటి రకాలు మరియు ప్రక్రియను వివరించుము.
15. Discuss about the challenges and remedial strategies in developing writing skills among children with HI.
వినికీడి లోపం గల పిల్లలకు లేఖనా నైపుణ్యాలు పెంపొందించుటలో ఎదుర్కొనే సవాళ్ళను మరియు వాటి సవరణ వ్యూహాలను గూర్చి చర్చించుము.
16. Explain about emerging trends in evaluation – CCE, grading system.
మూల్యంకన విధానంలో ఉద్భవిస్తున్న పోకడలు – నిరంతర సమగ్ర మూల్యంకనము మరియు గ్రేడింగ్ గూర్చి వివరించుము.

Paper-IX: Curriculum Designing, Adaptation and Evaluation

Time : Three Hours

Maximum Marks: 80

Section-A

(8x6=48)

Answer any eight questions. Each question carries 6 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page

1. Write the types of curriculum design.
పాఠ్య ప్రణాళిక రూపకల్పన రకాలను వ్రాయండి.
2. Explain curriculum domains – personal, social, academics, recreational and community living.
పాఠ్య ప్రణాళికలోని భాగాలను వివరించి వ్యక్తిగత, సామాజిక, విద్య, వినోదము మరియు సమాజంలో జీవించడం
3. Discuss about curriculum domains for early childhood and sensory mechanism.
ప్రారంభ బాల్య దశ మరియు ఇంద్రియ విధానం యొక్క పాఠ్య ప్రణాళికలోని భాగాల గురించి చర్చించండి.
4. Discuss the need of family involvement in pre-school and primary level curriculum designing.
పూర్వ మరియు ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాయిలో పాఠ్య ప్రణాళికను రూపొందించడంలో కుటుంబ పాత్ర యొక్క అవసరాన్ని గురించి చర్చించండి.
5. Write about the curriculum at pre-vocational level. పూర్వ పూర్తి స్థాయి పాఠ్య ప్రణాళికను గురించి వ్రాయండి.
6. What is the need of curricular adaption, accommodation and modification.
పాఠ్య ప్రణాళిక అనుకరణ, వసతి మరియు మార్పు యొక్క అవసరం ఏమిటి?
7. Briefly explain about adaption, accommodation and modification.
విద్యా విషయక పాఠ్యాంశానికి అనుకరణ, వసతి మరియు సవరణ గురించి క్లుప్తంగా వివరించండి.
8. Discuss various types and approaches of evaluation.
మూల్యంకనము యొక్క వివిధ రకాలు మరియు విధానాలను గురించి వివరించండి.
9. What are the adaptations required at primary level? ప్రాథమిక స్థాయిలో అవసరమైనటువంటి అనుకరణలు ఏవి?
10. Explain the concept of curriculum evaluation. పాఠ్య ప్రణాళిక మూల్యంకనము యొక్క భావనను వ్రాయండి.
11. Define record maintenance and report writing at pre-vocational level.
పూర్వ వృత్తి స్థాయిలో రికార్డ్ నిర్వహణ మరియు నివేదిక రాయడం గురించి నిర్వచించండి.
12. Write about CCE & Grading System. CCE మరియు గ్రేడింగ్ పద్ధతి గురించి వ్రాయండి.

Section-B

(2x16=32)

Answer any two questions. Each question carries 16 marks.
The candidate is expected to answer each question in about 5 pages.

13. Write the principles of curriculum development. పాఠ్య ప్రణాళిక అభివృద్ధి యొక్క సూత్రాలను రాయండి.
14. Write early childhood education curricular domains – enhancement of domains in motor, personal, cognitive and communication areas.
ప్రారంభ బాల్య విద్యలోని బోధనా విభాగాలను రాయండి. యంతర, వ్యక్తిగత, ప్రజ్ఞ మరియు సంభాషణ ప్రాంతాల్లో విస్తరణ.
15. Write about rehabilitation of PWIDS under National Skill Development Scheme.
జాతీయ నైపుణ్యాభివృద్ధి పథకము క్రింద మానసిక వికలాంగుల పునరావాసం గురించి వ్రాయండి.
16. Explain the steps in developing curriculum and challenges of developing curriculum for inclusion.
పాఠ్య ప్రణాళిక తయారీలో గల సోపానాలను వివరించి, సహిత పాఠశాల పాఠ్య ప్రణాళిక తయారీలో ఎదుర్కొనే సవాళ్ళను వ్రాయుము.